

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, 26 czerwca 2026 r.
DUS-III.055.6.2026.ES

Pani

Email:

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) zawiadamia, że Pani petycja w sprawie obowiązujących przepisów dotyczących prawa do zasiłku chorobowego dla osób prowadzących pozarolniczą działalność po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego, została rozpatrzona negatywnie.

Uzasadnienie

W swojej petycji z 4 kwietnia 2026 r. prosi Pani o rozważenie zmiany przepisów dotyczących prawa do zasiłku chorobowego dla osób prowadzących pozarolniczą działalność po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego, tak aby osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą bezpośrednio po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego miały prawo do zasiłku chorobowego bez okresu wyczekiwania.

Obowiązujące regulacje dotyczące prawa do zasiłku chorobowego zostały kompleksowo uregulowane w ustawie z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa¹. W świetle przepisów powołanej ustawy zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Dotyczy to wszystkich ubezpieczonych, zarówno ubezpieczonych będących pracownikami jak i ubezpieczonych niebędących pracownikami.

Ubezpieczony nabywa prawo do zasiłku chorobowego:

- 1) po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego – jeżeli podlega obowiązkowo temu ubezpieczeniu,
- 2) po upływie 90 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego – jeżeli jest ubezpieczony dobrowolnie.

Do okresów ubezpieczenia chorobowego wlicza się poprzednie okresy ubezpieczenia chorobowego, jeżeli przerwa między nimi nie przekroczyła 30 dni lub była spowodowana urlopem wychowawczym, urlopem bezpłatnym albo odbywaniem czynnej służby wojskowej przez żołnierza niezawodowego.

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 501 ze zm.

Natomiast zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym, w tym ubezpieczeniu chorobowemu określają przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych². Ubezpieczenie chorobowe dla osób prowadzących pozarolniczą działalność, w odróżnieniu do ubezpieczonych będących pracownikami, jest ubezpieczeniem dobrowolnym. Ubezpieczony będący pracownikiem podlega obowiązkowo ubezpieczeniu chorobowemu od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku. Natomiast w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego w zgłoszeniu, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym zgłoszenie zostało złożone w Zakładzie. Objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego w zgłoszeniu tylko wówczas, gdy zgłoszenie do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego zostanie dokonane w terminie 7 dni od dnia powstania obowiązku ubezpieczenia emerytalnego i rentowych.

Za okres opłacania składek uważa się także okres pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz zasiłków. Oznacza to, że okresy pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy i zasiłków traktowane są jak okresy opłacania składek i zapewniają ciągłość ubezpieczenia chorobowego.

W przypadku zasiłku macierzyńskiego składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób pobierających zasiłek macierzyński finansuje w całości budżet państwa za pośrednictwem Zakładu. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 11 lipca 2019 r. sygn. akt III UZP 2/19 w składzie siedmiu sędziów stwierdził, że rozpoczęcie pobierania zasiłku macierzyńskiego przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność, która uprzednio została objęta dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym powoduje ustanie ubezpieczenia chorobowego. Ponowne objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym może nastąpić dopiero po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego, co rodzi po stronie osoby prowadzącej pozarolniczą działalność konieczność ponownego złożenia wniosku o objęcie jej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

Objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym po okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego następuje od dnia wskazanego w zgłoszeniu na druku ZUS ZUA, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym zgłoszenie zostanie złożone. Objęcie od dnia wskazanego w zgłoszeniu może nastąpić tylko wówczas, gdy zostanie złożone w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczeń emerytalnego i rentowych (czyli od pierwszego dnia, za który zasiłek już nie przysługuje).

Oznacza to, że osoby prowadzące pozarolniczą działalność w przypadku dokonania zgłoszenia do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego bezpośrednio po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego w terminie 7 dni od zakończenia pobierania tego zasiłku, mają zachowaną ciągłość w podleganiu dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Jeśli osoba prowadząca pozarolniczą działalność nie złoży ponownego zgłoszenia do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, to oznacza, że nie będzie temu ubezpieczeniu podlegać (ubezpieczenie sprzed okresu pobierania zasiłku macierzyńskiego nie będzie kontynuowane).

Mając na uwadze powyższe argumenty informuję, że zmiana obowiązujących przepisów w zakresie prawa do zasiłku chorobowego dla osób prowadzących pozarolniczą działalność po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego jest niezasadna.

² Dz. U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku
Eliza Wiśniewska
Dyrektor
Departamentu Ubezpieczeń Społecznych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/